

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/185/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222080
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412222080.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Molnárovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Dariny Vargovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/816/2012-59 zo dňa 13. júna 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 6C/816/2012-79 zo dňa 26. augusta 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 08. 2014 č. k. 6C/816/2012-79 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 1, § 2, § 3 ods. 1, písm. d/, § 6, § 9 ods. 1 a 2, § 17 a § 25 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 27. 09. 2012 domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 442,56 eur, t. j. spolu 617,56 eur, ktorú vyčíslila v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej za každý mesiac zbytočného prieťahu dotknutého účastníkovi prináleží 55,32 eur a to z dôvodu, že Okresný súd Nové Zámky v exekučnej veci nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase a bol nečinný 258 dní. V exekučnom konaní je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd v danej veci postupoval nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Majetková škoda bola vyčíslená vo výške 175,- eur a predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti a o zmenu exekútora a rozhodnutím o nej. Na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému patrí suma 70,- eur, udržiavanie a správa informačného systému 40,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, suma na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde 15,- eur, pričom táto suma by ju zaťažila, ak by exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o zmenu exekútora dodržal zákonnú lehotu.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s obsahom listín založených v spise, s exekučným spisom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/720/2006 a zistil, že dňa 22. 06. 2006 súdny exekútor doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému: F. O. o vymoženie sumy 16.320,- Sk s príslušenstvom. Dňa 28. 06. 2006 Okresný súd Nové Zámky vydal poverenie na uskutočnenie exekúcie. Dňa 22. 11. 2010 oprávnený podal návrh na zmenu exekútora. Výzvou zo dňa 09. 12. 2010 exekučný súd vyzval oprávneného na opravu zrejmej nesprávnosti návrhu (nesprávne označený exekútor). Dňa 01. 04. 2011 oprávnený súdu doručil opravený návrh na zmenu exekútora. Dňa 03. 08. 2011 exekučný súd vydal uznesenie č. k. 10Er/720/2006-19 o zmene exekútora, ktorým vyhovel žiadosti oprávneného na zmenu exekútora.

Na základe uvedeného zistenia dospel súd k záveru, že exekučný súd sa v uvedenej exekučnej veci nedostal do omeškania. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vychádzal zo všetkých zásad a zisťoval, či všetky zákonné podmienky vzniku zodpovednosti štátu sú dané. Uplatnený nárok na náhradu škody posúdil podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení platnom od 01. 01. 2013, podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavovania sťažnosti na prieťahy, žiadosti i prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V konaní nebolo preukázané, že by tieto podklady potrebné pre ustálenie nesprávneho úradného postupu boli dané v predmetnej exekučnej veci Okresného súdu Nové Zámky. Pri absencii týchto podkladov nemohol súd konštatovať nesprávny úradný postup podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Na zdôraznenie správnosti tohto právneho názoru poukázal na to, že prípadný samotný nesprávny úradný postup bez ďalšieho nemá za následok vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V konaní o tomto nároku sa musí konkrétne označiť a preukázať ujma, ktorá bola navrhovateľovi spôsobená nesprávnym úradným postupom, musí byť preukázaná, z akých dôvodov samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením a musí byť preukázaná bezprostredná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom ujmy. Tieto rozhodujúce skutočnosti boli v návrhu len tvrdené, ale neboli preukázané. Námetka ohľadne premlčania uplatneného nároku podľa názoru súdu nebola dôvodná, pretože nárok na náhradu škody podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade sa navrhovateľ dozvedel o tom, kedy súd rozhodol o žiadosti o zmenu exekútora dňom, keď bolo doručené uznesenie súdu, teda dňa 17. 05. 2011. Odo dňa nasledujúceho po tomto dni od podania návrhu na súd trojročná premlčacia doba neuplynula.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy v konaní neuplatnil.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, skutočnosť, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplné zistenie skutkového stavu veci a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., pričom v právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Mal za to, že ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí, ktoré musí byť zrušené. Poznamenal, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastával názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. V danej veci vytvoril zákonodarca legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, ktorú exekučný súd ignoroval a posunul trvanie

právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Mal za to, že súdu neprináleží polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Ďalej uviedol, že súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 OSP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 214 ods. 2 OSP), s verejným vyhlásením pri splnení podmienok podľa § 156 ods. 3 OSP, preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a rozsudok okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia konania, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom do 31. 08. 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 1, 2, 7, 8 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia exekúcie, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 7, 8 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase podania návrhu na zmenu súdneho exekútora, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie a nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že v exekučnom konaní, kde bol oprávneným, nerozhodol súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Úlohou odvolacieho súdu bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 v znení účinnom do 31. 12. 2012. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva tvrdenie žalobcu, že súd prvého stupňa poukazuje aj na ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01. 01. 2013. Námieta žalobcu nebola v danom prípade opodstatnená. Odvolací súd uvádza, že je možné sa so žalobcom stotožniť iba v tom, že uvedené ustanovenie zák. č. 514/2003 Z. z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2013 a nie je možné aplikovať toto znenie na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Okrem nepreukázania nesprávneho úradného postupu žalobca nepreukázal ani vzniknutú škodu (neuniesol dôkazné bremeno jej preukázania, pretože na to nestačí len samotné tvrdenie žalobcu, že mu nejaké náklady vznikli) a nepreukázal ani nemajetkovú ujmu a ani príčinnú súvislosť medzi týmito atribútmi, pretože nepreukázal ani ich samotnú existenciu.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy

odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa ust. § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) musí súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora realizovať viaceré procesné úkony súvisiace s rozhodnutím o zmene exekútora. Možno preto súhlasiť s názorom, že za daných okolností nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom určenej lehote nie je bez všetkého možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Za daného stavu je možné vyvodiť, že uvedenú situáciu nemožno vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup súdu. Rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora je totiž možné až po zrealizovaní riadnych procesných úkonov. Námietka žalobcu o nemožnosti polemizovať s dodržiavaním lehoty na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora je preto nedôvodná. Z exekučného spisu vyplýva že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd dňa 22. 06. 2006 a pripojil k nemu návrh na vykonanie exekúcie. Súd prvého stupňa vydal dňa 28. 06. 2006 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora JUDr. Alena Szalayová. Dňa 22. 11. 2010 požiadal oprávnený o zmenu súdneho exekútora, súd prvého stupňa vyzval oprávneného na opravu zrejmej nesprávnosti návrhu, ktorá sa týkala nesprávne označeného exekútora. Dňa 01. 04. 2011 oprávnený doručil súdu opravený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 03. 08. 2011 č. k. 10Er/720/2006-19 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel.

Nebolo preukázané tvrdenie navrhovateľa, že o žiadosti na zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté s omeškaním až 258 dní od jej podania. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že samotná okolnosť, že súd prvého stupňa o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodne v 30-dňovej lehote, nemá za následok vznik žalobcom tvrdenej a uvádzanej škody, pretože úkony, za ktoré požaduje náhradu škody, vykonával bez ohľadu na to, ktorý exekútor vo veci vykonával exekúciu. Po doručení návrhu na zmenu súdneho exekútora exekučný súd vo veci konal a výzvou zo dňa 09. 12. 2010, t. j. do 17 dní od doručenia návrh na zmenu exekútora vyzval oprávneného na opravu zrejmej nesprávnosti návrhu, ktorá sa týkala nesprávne označeného exekútora, na ktorú výzvu dostal súd odpoveď dňa 01. 04. 2011 a následne rozhodol.

Nedodržanie ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup, ako to tvrdí navrhovateľ a taktiež ešte nemožno vyvodiť ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odvolací súd, k tvrdeniu navrhovateľa, že nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o zmene exekútora, poukazuje na závery Ústavného súdu SR uvedených v rozhodnutí č. IV. ÚS 606/2012. Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Poukázal na to, že navrhovateľ podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem "odňatie možnosti konať pred súdom", vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

V danej veci odvolací súd nezistil, že by v tejto exekučnej veci došlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný iba Ústavný súd SR a nie všeobecný súd v zmysle nálezu I. ÚS 41/02. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje a tiež dospel k záveru, že ak nebol splnený základný predpoklad zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup), nemal dôvod zaoberať sa ďalšími námietkami odvolateľa, ani ďalšími atribútmi vzniku škody (štyri zákonné podmienky) a nemajetkovej ujmy uplatnenej odvolateľom podanou žalobou. Podľa ustálenej judikatúry nesprávny úradný postup nemôže mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí.

Súd je toho názoru, že súd prvého stupňa riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci (v súlade s nálezom napr. Ústavného súdu SR I ÚS 241/07, I ÚS 342/2010 a pod.). Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu (čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru), ktoré vylučujú ľubovôľu pri rozhodovaní, lebo povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Žalobou napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere uvádza dôvody, na ktorých sa výrok rozhodnutia zakladá.

Pri riadnom a dôslednom oboznámení sa s rozsudkom okresného spisu je zrejmé a nepochybné, že všetky otázky všeobecne namietané odvolateľom v odvolaní boli už súdom prvého stupňa vysvetlené. Odvolací súd nepovažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vnútorne rozporné. K záveru súdu prvého stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (pozri napr. rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo105/2011).

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

K druhému výroku tohto rozsudku odvolací súd uvádza, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur + 3,- eurá, a to podľa položky č. 7a a č. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie, čo je, i s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co 295/2013, dôvodom na zrušenie tohto uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Poukázal na položku č. 7 Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, podľa ktorého bol podľa názoru navrhovateľa vyrubený súdny poplatok za odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným

rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého "za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy". Zdôraznil, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1, písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Zdôraznil, že Okresný súd Komárno a Okresný súd Rimavská Sobota (uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C 842/2012 zo dňa 16. 10. 2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16C 174/2012 zo dňa 03. 01. 2014) pristúpili k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a.

Odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovel z dôvodu, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. za odvolanie zo dňa 11. 07. 2014 podané proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd konštatuje, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa ustanovenia § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. oslobodené od poplatku, avšak od 01. 10. 2012 bolo predmetné ustanovenie zrušené. Keďže odvolacie konanie v danej veci začalo podaním odvolania, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 02. 09. 2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zák. č. 71/1992 Zb.), ale ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov účinné v čase začatia odvolacieho konania.

Uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 08. 2014 č. k. 6C/816/2012-79 v časti, v ktorej bola odvolateľovi uložená povinnosť zaplatiť sumu 3,- eurá za podanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami a ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, súd zhodne potvrdil ako vecne správne z dôvodu, že odvolacie dôvody navrhovateľa uvedené v odvolaní, ktoré bolo spísané dňa 04. 09. 2014, neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť uznesenia súdu prvého stupňa ani v tejto časti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v druhom výroku výrokovej časti tohto rozsudku a uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. augusta 2014 č. k. 6C/816/2012-79 podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Úspešný žalovaný si v odvolacom konaní trovy neuplatnil (nepodal návrh), a preto mu odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.